

California: Helsemyndighetene ble presset til ikke å informere om helsefarene ved mobilbruk

Denne teksten ble først offentliggjort som bloggpost på einarflydal.com den 26. mai 2017

Den amerikanske delstaten har måttet levere ut de omfattende advarslene mot mobiltelefoni og trådløse fasttelefoner som helsemyndigheten laget, men aldri publiserte. Advarslene ble re-formulert hele 29 ganger i årene 2009 - 2015, og så ble hele advarselen lagt i skuffen.

Hvorfor? Jo, det viser seg at politisk ledelse presset Californias helsemyndighet til stadig å svekke teksten til den ble like tannløs som den føderale teksten som etterhvert kom fra Washington DC. Og da trengtes den ikke lenger.

Det var Joel Moskowitz, medisiner og direktør for Folkehelseinstituttet (Center for Disease Control) ved University of California, Berkeley, som tvang fram dokumentene ved å stevne delstaten. Dokumentene viser at forvaltningen først utarbeidet retningslinjer og helseadvarsler som ga anvisninger for delstatens innkjøp og restriksjoner på trådløsbbruk for statens egne ansatte. De tidlige versjonene ga klare henvisninger til funnene i en rekke forskningsprosjekter. Disse prosjektene påviste DNA-skader og flerdoblet risiko for hjernesvulster etter langvarig bruk av mobiltelefon. Helsefaglige myndigheter ville blant annet anbefale tidsbegrensninger for alle ansatte, bruk av ørepropper, fjerning av ørepropper og hodesett fra hodet når telefonene ikke var i bruk, og at man holdt mobilene unna kroppen.

*Joel M. Moskowitz PhD,
Director and Principal
Investigator, Center for
Family and Community
Health*

Men så ble retningslinjene og advarslene omarbeidet gang på gang - i hele *tjueni* versjoner over fem år. De ble utvidet til å gjelde hele befolkningen, og så ble både retningslinjer og advarsler stadig svakere og mer utydelige, før prosessen stanset opp i januar 2015. For eksempel ble klare advarsler om at barn ikke bør bruke mobiler til utydelige formuleringer om at "foreldre vil kunne ønske å legge begrensninger på barns bruk..."

Hvorfor Californias helsemyndigheters advarsler stadig ble omarbeidet, er ennå ikke helt klartlagt, men Joel Moskowitz' kilder i etaten hevder at det var politisk ledelse som presset fram stadig blussere formuleringer mot helsemyndighetens ønske. I 2015 kom så federale forbrukervernmyndigheter med generelle - og ganske svake - advarsler, og behovet for lokale advarsler ble borte.

Joel Moskowitz har i mange år advart mot helserisiko fra elektromagnetisk stråling fra mobiler, nettbrett, wifi-rutere, og liknende. Han er også aktiv i prosessen med å innføre informasjonsplikt ved alt salg av trådløst utstyr i Berkeley. Dette er en prosess som pågår nå. Kravet innebærer ikke mer enn at det må stå et skilt i butikken - eller følge en papirlapp utenpå produktet - med

henvisning til de advarslene som ellers er gjemt bort i brukerhåndbøker. Trådløsbransjens interesseorganisasjon i USA, CTIA, har likefullt protestert heftig mot et slikt krav, og begrunnet sin protest med at et slikt krav vil gripe inn i den grunnlovsfestede ytringsfriheten (SIC!).

Jeg undrer meg noen ganger over hva de faktisk tenker, de som sitter i NVE, i Helse- og omsorgsdepartementet og i Klima- og miljødepartementet og ser strømmen av forskningsresultater som motsier det som deres relevante fagetat, Statens strålevern, hevder er god latin. Er det faglige skott, arbeidsdeling og uvitenhet, livet i elfenbenstårnets formal-verden, eller hastverksarbeid som får dem til å akseptere at Strålevernet forsvarer posisjoner som åpenbart ikke henger på greip?

Eller aksepterer de at det er politiske føringer som skal diktere vurderingene av helserisikoen? Slik som i California? I så fall er det lettere å forstå.

Einar Flydal, den 26. mai 2017

Kilder:

Cell Phone Safety Guidance from the California Public Health Department, 22. May, 2017, Joel Moskowitz' bloggpost

Gutierrez, Melody: New records show how state reworked secret cell phone warnings, The San Francisco Chronicle, 19. May 2017